

D 37/08

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en underrättelse från Skatteverket angående godkände revisorn A-son och har därför öppnat detta disciplinärende. Underrättelsen avser A-sons revision av ett aktiebolag (A-bolaget) vars verksamhet har bestått i att tillhandahålla tjänster inom områdena redovisning, skatt och juridik. Bolaget registrerades år 2003 och ärendet avser räkenskapsåren den 10 december 2003–30 april 2005 och den 1 maj 2005–30 april 2006. A-son har för båda räkenskapsåren lämnat rena revisionsberättelser.

Skatteverket har granskat den tidsperiod som sammanfaller med A-bolagets första räkenskapsår. Av handlingarna framgår bl.a. följande. Bolaget redovisade per den 30 april 2005 en fordran på ett annat aktiebolag (B-bolaget) om ca 475 000 kr. B-bolaget har bedrivit samma slags verksamhet som A-bolaget och samma person har varit ensam styrelseledamot och företagsledare i båda bolagen. Företagsledaren har dock bara varit anställd i och uppburit lön från B-bolaget. Lånet har av parterna ansetts vara betingat av kommersiella skäl, vilket A-son synes ha godtagit.¹ Posten utgjorde mer än 60 procent av A-bolagets balansomslutning. B-bolaget, som har kalenderår som räkenskapsår, redovisade per den 31 december 2004 ett negativt eget kapital om ca 725 000 kr. Per den 31 december 2005 redovisade B-bolaget ett negativt eget kapital om ca 685 000 kr. A-son har inte varit revisor i B-bolaget. Revisorn i B-bolaget har för både år 2004 och 2005 påtalat i sin revisionsberättelse att det bolaget är likvidationspliktigt. Skatteverket anser att A-son i sin tur borde ha påtalat att A-bolagets fordran på B-bolaget var osäker.

RN har noterat att A-bolagets fordran på B-bolaget per nästa räkenskapsårs utgång, den 30 april 2006, hade ökat till ca 495 000 kr. RN har mot den bakgrunden även frågat A-son hur han bedömde A-bolagets fordran vid revisionen av räkenskapsåret 2005/2006.

RN har tagit del av A-sons revisionsdokumentation för räkenskapsåret 2003/2005 samt den dokumentation för räkenskapsåret 2005/2006 som avser granskningen av A-bolagets fordran på B-bolaget. Dokumentationen innehåller båda åren noteringar om att B-bolaget är likvidationspliktigt. Räkenskapsåret 2003/2005 har även antecknats att det fanns värderingsproblem beträffande posten medan det räkenskapsåret 2005/2006 anges att värdet av fordran är osäkert. Några ytterligare överväganden finns inte dokumenterade. Vid genomgången av dokumentationen har RN därutöver uppmärksammat en notering om att företagsledaren vid verksamhetens start hade överlåtit egendom för 100 000 kr till A-bolaget, men att det inte fanns något överlåtelseavtal och inte heller något revisorsyttrande, och att det därför kunde ifrågasättas hur värdet av tillgångarna hade beräknats. I dokumentationen finns endast ett Excelark med en uppställning över tillgångarna, vilka utgjordes av inventarier och dataprogram. RN har därför frågat A-son hur han förvissat sig om värdet på dessa tillgångar och om han granskat formalia rörande förvärvet.

A-son har uppgett bl.a. följande. Vid revisionerna har han tagit del av B-bolagets årsredovisningar och konstaterat att det bolaget var likvidationspliktigt. Han frågade bolagens ägare, tillika företagsledaren, om hur fordringen uppkommit och vad den avsåg. Företagsledaren uppgav att beloppet avsåg ett slags förskott till B-bolaget. Företagsledaren som var ensam

---

¹ RN konstaterar att det kan ifrågasättas om de aktuella överföringarna mellan bolagen har varit förenliga med aktiebolagslagens regler om kapitalskydd. De faktiska omständigheterna kring överföringarna framstår emellertid i vissa delar som oklara. RN har inte prövat A-sons bedömning av transaktionerna utifrån nämnda regler.

anställd i B-bolaget skulle utföra motprestationer åt A-bolaget och på det sättet reglera skulden. A-son konstaterade att företagsledarens verksamhet var väl etablerad och genererade stabila intäkter. Han ansåg sig därmed kunna acceptera posten som balansgill.

RN har frågat A-son vilka närmare kontroller han gjorde, t.ex. om hur lång tid det skulle ta att reglera skulden och hur han, mot bakgrund av att B-bolaget vid utgången av år 2004 saknade tillgångar och utöver skulden till A-bolaget även hade kortfristiga skulder om ca 225 000 kr, bedömde B-bolagets möjligheter att driva verksamheten vidare och överleva.

A-son har uppgett att företagsledaren genom B-bolaget skulle utföra redovisningstjänster åt A-bolaget. B-bolagets fakturor för dessa tjänster skulle avräknas från A-bolagets fordran på B-bolaget. Någon tidsplan fanns inte och A-son har inte heller kontrollerat till vilket pris tjänsterna skulle utföras. Företagsledaren hade uppgett att verksamheten i A-bolaget utvecklades positivt. A-son bedömde att detta även skulle påverka B-bolaget i positiv riktning, vilket borde skapa möjligheter att reglera skulden. Vid revisionen av räkenskapsåret 2005/2006 fick han genom en muntlig kontakt med företagsledaren information om verksamheten. Någon nedgång var det inte fråga om, snarare en uppgång. A-son bedömde därför att det fortfarande fanns möjlighet att reglera skulden. Under räkenskapsåret 2005/2006 utförde företagsledaren tjänster för ca 540 000 kr. På grund av att ytterligare förskott utgått från A-bolaget till B-bolaget under året ökade dock A-bolagets fordran med ca 20 000 kr till 495 000 kr.

Vad gäller värdet av de inventarier och programvaror som företagsledaren överlåtit till A-bolaget har A-son uppgett att han inte var revisor i bolaget när transaktionen genomfördes men att han utgått från att bolagets dåvarande revisor granskat formalia och tagit ställning till egendomens värde. A-son har inte gjort någon egen bedömning av tillgångarnas värde. Han har inga ytterligare underlag utöver den förteckning RN tagit del av.

RN gör följande bedömning.

Av A-sons dokumentation framgår att han båda de aktuella räkenskapsåren har noterat att A-bolagets dominerande tillgång, dvs. fordran på det närstående B-bolaget, var osäker. Vidare framgår av dokumentationen för det första räkenskapsåret att det förelåg osäkerhet beträffande värderingen av de tillgångar som företagsledaren överlåtit till A-bolaget samt att avtal och revisorsyttrande beträffande denna transaktion saknades. Inte i något av dessa fall kan det utläsas av dokumentationen att A-son vidtagit några ytterligare granskningsåtgärder för att bringa klarhet i hur det förhöll sig.

I sina svar på RN:s förelägganden i ärendet har han hänvisat till muntliga kontakter med företagsledaren när det gäller A-bolagets fordran på B-bolaget. Enligt RN:s uppfattning utgör dessa uppgifter inte tillräcklig grund för att acceptera posten. B-bolaget hade ytterligare skulder och saknade tillgångar. Någon närmare beräkning av i vilken takt fordran skulle regleras fanns inte och trots att företagsledaren hade utfört tjänster för A-bolaget ökade fordran under räkenskapsåret 2005/2006. Vad sedan gäller de tillgångar som företagsledaren överlåtit till A-bolaget vid verksamhetens start har A-son endast hänvisat till att han utgått från att den tidigare revisorn gjort erforderliga kontroller.

Enligt RN:s uppfattning har A-sons granskningsåtgärder på båda de aktuella områdena varit klart otillräckliga. Med hänsyn till osäkerheten beträffande A-bolagets fordran på B-bolaget och att denna post utgjorde mer än hälften av de samlade tillgångarna har han inte haft grund för att i sina revisionsberättelser tillstyrka A-bolagets resultat- och balansräkningar.

A-son har i nu behandlade avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Eftersom det som läggs honom till last är allvarligt ska han meddelas en varning.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, advokaten Annika Boström, auktoriserade revisorn Helena Dale, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, skattejuristen Kerstin Nyquist samt juris doktorn Gustaf Sjöberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson som föredragit ärendet.